

REVISTA DE ISTORIE

A COLEGIULUI ECONOMIC

„MIHAIL KOGĂLNICEANU”

FOCȘANI

CLEPSIDRA

Nr. 12, anul 2024

Clepsidra(Focșani.online)

ISSN 2344 - 0953

ISSN-L 2344 - 0953

Cuprins

► Napoléon Bonaparte : Un Géant de l'Histoire	
profesor Tatiana Hordună.....	pag. 3-4
► Apariția și etapele de dezvoltare ale Marketingului	
profesor Oana Vlaicu.....	pag. 5-6
► Originea numelui Mării Negre...	
profesor Ionelia-Afrodita Morunglav.....	pag. 7
► Conflictul din sânul Familiei Regale	
Ana-Maria Nițulescu (a X-a D).....	pag. 8
► Câteva considerații despre Imperiul Otoman	
Dragoș Andrei Hulea (a IX-a C).....	pag. 9-10
► Avram Iancu	
Maria-Bianca Țăranu (a XII-a A).....	pag. 11-13
► Vasco Da Gama - noul drum spre India	
Cristian Arbunea (a XII-a A).....	pag. 14-15
► România și Holocaustul	
Pruteanu Maria-Margareta (a XII-a A).....	pag. 16-19
► Planul secret din Primul Război Mondial	
Călin Vicențiu Candrea (a X-a F).....	pag. 20-21
► Stilul arhitectonic moldovenesc	
George Terteleac (a XII-a A).....	pag. 22-23
► Caterina de Medici	
Ștefan Vasilache (a IX-a C)	pag, 24-25
► Margareta - întemeietoarea dinastiei Mușatinilor în Moldova	
Ionel Adelin Radu (a IX-a C).....	pag. 26-27
► Constantin Rădulescu-Motru: un pionier al psihologiei în România	
Maria-Eliza Tunaru (a X-a H).....	pag. 28-29
► Biblioteca de specialitate	
Mihaela Voicu (bibliotecar).....	pag. 30

NAPOLÉON BONAPARTE : UN GÉANT DE L'HISTOIRE

Napoléon Bonaparte, une figure énigmatique de l'histoire, a laissé une empreinte indélébile sur le monde à travers ses victoires militaires, ses réformes politiques et son héritage culturel. Né en 1769 en Corse, il est entré dans l'histoire comme un génie militaire et un leader politique exceptionnel.

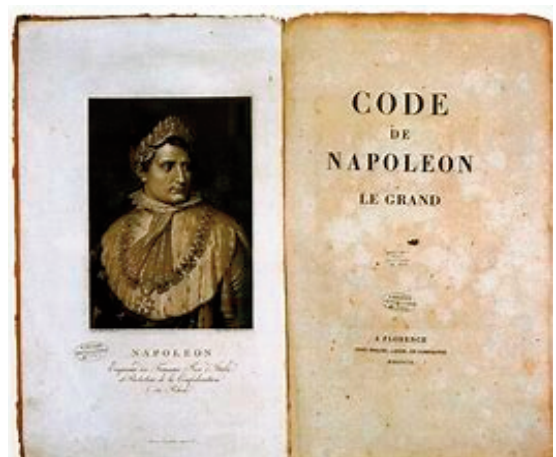
La vie de Napoléon a été caractérisée par un parcours extraordinaire, dès son éducation militaire précoce à l'École Militaire de Paris, où son talent stratégique a été rapidement remarqué. Son ascension fulgurante dans l'armée française pendant la Révolution Française l'a propulsé sur la scène politique. En 1799, il réalise un coup d'État audacieux et se proclame Premier Consul, établissant ainsi le Consulat.

Les batailles légendaires de Napoléon sont gravées dans l'histoire militaire. De la victoire à Austerlitz en 1805, où il a écrasé les forces austro-russes, à la bataille de Marengo en 1800, où il a consolidé son pouvoir en Italie, ses tactiques novatrices et sa capacité à mobiliser rapidement ses troupes ont fait de lui un stratège redoutable. La campagne de Russie en 1812, bien que glorieuse au départ, a marqué le début de son déclin, culminant avec la défaite à Waterloo en 1815.

Outre ses exploits militaires, Napoléon était un visionnaire politique. Ses réformes, telles que le Code Napoléon, ont modernisé le système juridique français et ont servi de modèle pour de nombreux pays à travers le monde. Son ambition de construire un empire européen a redéfini la géopolitique du continent et a laissé une empreinte durable sur la carte politique de l'Europe.

Les conquêtes de Napoléon étaient non seulement territoriales mais aussi intellectuelles. Il a encouragé les arts et les sciences, fondé des institutions éducatives et promu le progrès dans tous les domaines. Son règne a été marqué par une effervescence culturelle sans précédent, souvent désignée comme "l'ère napoléonienne".

Les paroles de Napoléon ont également survécu à travers les âges. Des maximes célèbres telles que "L'impossible est le refuge des lâches" et "L'histoire est la version de faits sur lesquels tout le monde est tombé d'accord" reflètent son pragmatisme et sa vision du monde. Sa capacité à inspirer et à motiver ses troupes à travers ses discours passionnés était une autre facette de son leadership charismatique.

La fin de Napoléon a été aussi tragique que fascinante. Après sa défaite à Waterloo, il a été exilé sur l'île de Sainte-Hélène, où il a passé les dernières années de sa vie en captivité. Sa mort en 1821 a marqué la fin d'une ère et le début de son mythe immortel.

En conclusion, Napoléon Bonaparte demeure une figure emblématique de l'histoire mondiale. Son influence continue de se faire sentir dans les domaines de la politique, de la guerre et de la culture. Son génie militaire, ses réformes politiques, ses conquêtes territoriales, ses paroles inspirantes et sa fin tragique ont façonné un héritage qui perdure au-delà des siècles.

Bibliographie:

- <https://www.lhistoire.fr/napoleon-est-il-un-genie-militaire>
- <https://www.histoire-france.net/epoque/napoleon-ier>
- <https://www.gettyimages.fr/photos/guerres-napoleoniennes>
- David Chanteranne, Emmanuelle Papot, „Napoléon.Sa vie, ses batailles, son empire”, Editura L'Imprevu, februarie 2024

Tatiana Hordună
profesor de Lb.Franceză
Colegiul Economic
„M.Kogălniceanu” Focșani

APARIȚIA ȘI ETAPELE DE DEZVOLTARE ALE MARKETINGULUI

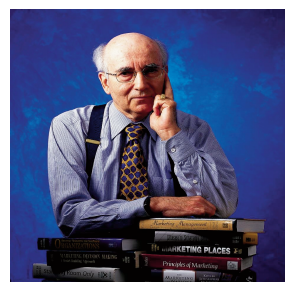
Apariția și evoluția marketingului sunt strâns legate de schimbările în cadrul societății, economiei și tehnologiei.

Marketingul ca disciplină modernă s-a conturat începând cu a doua jumătate a secolului al XIX-lea și a evoluat rapid în secolul al XX-lea și continuă să se dezvolte și să se adapteze în secolul al XXI-lea. Iată câteva etape importante în apariția și evoluția marketingului:

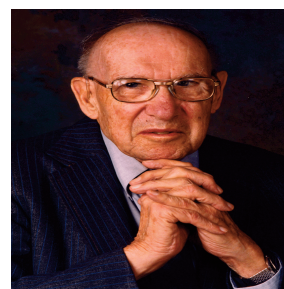
1. Perioada de început (sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea): În această perioadă, producția era axată pe cererea existentă și nu exista o abordare sistematică pentru a îndeplini nevoile și dorințele consumatorilor.
2. Era producției (anii 1900 – 1920): Companiile erau preocupate să îmbunătățească procesele de producție pentru a reduce costurile și a crește profitul.
3. Era produsului (anii 1920 – 1950): În această perioadă, companiile au început să acorde mai multă atenție produsului în sine și calității acestuia.
4. Era vânzărilor (anii 1950 – 1970): În acest timp, accentul s-a mutat către vânzări și promovare. Companiile au început să își dea seama că trebuie să își convingă activ clienții să cumpere produsele lor.
5. Era marketingului (anii 1970 – prezent): Marketingul s-a transformat într-o disciplină complexă, care implică cercetare de piață, dezvoltare de produse, promovare, distribuție și gestionarea relațiilor cu clienții. Odată cu apariția Internetului și a tehnologiilor digitale, marketingul s-a schimbat radical, devenind din ce în ce mai orientat către date, personalizare și interacțiune online.

Aceste etape reprezintă o sinteză a evoluției marketingului, însă este important de menționat că această disciplină continuă să se dezvolte și să se adapteze în funcție de schimbările din mediul economic, social și tehnologic.

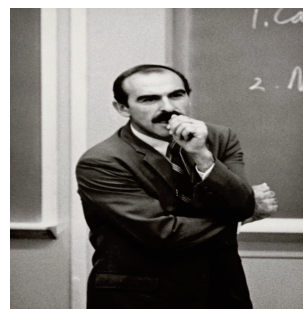
Dezvoltarea marketingului ca disciplină și ca practică a fost influențată de numeroși oameni, gânditori și practicieni din diferite domenii. Iată câțiva dintre cei mai importanți contribuitori:

1. Philip Kotler: este considerat „părintele marketingului”

2. Peter Drucker: cunoscut ca „părintele managementului modern”

3. Theodore Levitt: profesor la Harvard Business School

Acești gânditori și practicieni au jucat roluri cheie în formarea și evoluția marketingului, contribuind la dezvoltarea teoriilor, conceptelor și practicilor care formează baza marketingului modern.

Dacă ai un produs foarte bun, atunci își va face publicitate singur”, a spus Henry Ford, care deținea, la începutul secolului al XX-lea, una dintre cele mai mari fabrici de mașini din lume.

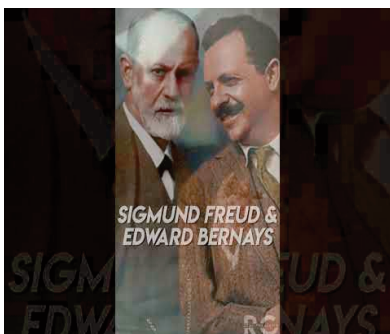
4. **David Ogilvy:** este unul dintre pionierii publicității moderne

5. **Michael Porter:** profesor la Harvard Business School

6. **Raymond Albert Wheeler:** părintele cercetării de marketing

7. **Sigmund Freud & Edward Bernays:** Freud, fondatorul psihanalizei, și nepotul său, Bernays, cunoscut ca "părintele relațiilor publice"

Compania Ford a implementat o serie de elemente de marketing, precum abordarea prin text informativ, evidențierea prețului și calitatea, dar și compararea produsului cu altele similare pe piață. Inșă, producătorul auto a fost atât de concentrat pe producție, încât publicitatea națională a încetat în totalitate în perioadele de cerere mare.

BIBLIOGRAFIE

1. Balaure V. 2. Danciu V. - „Marketing”, Editura Uranus, Bucuresti, 2000. - „Marketing international. De la traditional la global”, Editura Economica, Bucuresti, 2001.
2. Kotler Ph., Armstrong G., Saunders J., Wong V. - „Principiile marketingului”, Editura Teora, Bucuresti, 1999.

profesor de Marketing Oana Vlaicu,
Colegiul Economic
„M.Kogălniceanu” Focșani

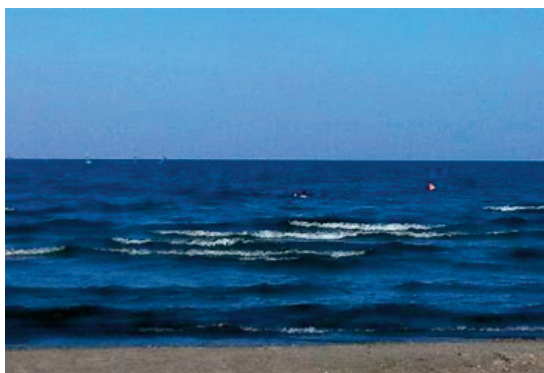
Originea numelui Mării Negre...

Există mai multe legende cu privire la originea numelui pe care Marea Neagră l-a primit în secolul al XV-lea.

Calificativul „Neagră” apare în secolul al XV-lea, odată cu extinderea Imperiului Otoman, și există trei ipoteze explicative, toate trei disputate:

- cea mai populară, dar neconfirmată de nicio sursă, afirmă că ar fi culoarea mării la vremea rea (de fapt, sub nori, toate mările sunt întunecate);
- altă ipoteză des citată în sursele anglo-saxone este că Neagră ar fi o traducere a cuvântului scitic *axaîna* ; altă ipoteză este că denumirea i-ar fi fost dată de turcii selgiucizi (Selçuk Türkler) instalați în Anatolia din secolul al XI-lea, apoi generalizată de otomani (Osmanlı Türkler), conform căreia nordul era simbolizat de culoarea neagră. Pentru turci, Marea de la Nord era Marea Neagră. Această ipoteză este dezbătută inclusiv în rândurile turcologilor, dat fiind că desemnarea tradițională a punctelor cardinale prin culori, la turci, nu totdeauna folosește Kara (adică „întunecat”) pentru Miazănoapte și Ak (adică „luminos”) pentru Miazăzi, cum este cazul aici (Karadeniz fiind Marea Neagră, la nord de Turcia, iar Akdeniz fiind Marea Mediterană la sud de Turcia); de obicei, se folosesc alte culori.

Ca urmare a poziției sale, țărmurile Mării Negre au fost parcurse, colonizate și sunt astăzi populate de numeroase popoare sosite din timpuri mai vechi sau mai noi. Cele mai vechi popoare pontice sunt grecii pontici, armenii, românii, gruzinii și abhazii.

Alte popoare pontice sunt bulgarii, turcii și alte popoare turcice (de exemplu găgăuzii și tătarii) sau mongolii (veniți în regiune în secolul al XIII-lea), ucrainenii, rușii (printre care lipovenii) și alții. Toate aceste popoare prezintă astăzi o serie de tradiții, legende și alte forme de folclor legate de Marea Neagră.

Marea Neagră face legătura între Europa și Asia. Granița stabilită de geografii între cele două continente, pe Caucaz și strâmtoarea Bosfor taie această mare în două părți inegale, cea mai mare parte fiind europeană.

Bibliografie:

- https://ro.wikipedia.org/wiki/Marea_Neagră;
- *Din istoria Mării Negre*, Ștefan Andreescu, Editura Enciclopedică, 2001;
- *Marea Neagră. O călătorie printre culturi*, Neal Ascherson, Editura Univers, București, 1999;
- *Considerații privind geopolitica spațiului Marea Neagră-Caucaz*, Ion Preda, Elena Udrea, Editura Univ. Naționale de Apărare „Carol I”, 2006.

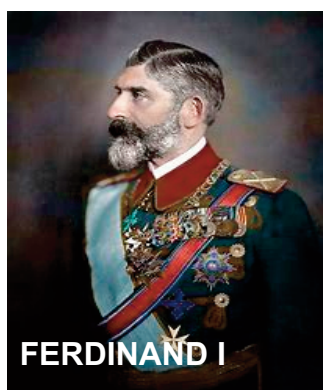
Ionelia-Afrodita Morunglav,
profesor de Geografie
Colegiul Economic
„M.Kogălniceanu” Focșani

Conflictul din sânul Familiei Regale - 1914

După ce România și-a proclamat neutralitatea în Primul Război Mondial (1914), Familia Regală a fost implicată în numeroase conflicte interne. Acestea au fost cauzate de simpatia sau antipatia față de Marile Puteri implicate în război.

Principesa moștenitoare Maria și prințul Carol susțineau puterile Antantei, în timp ce principele moștenitor Ferdinand se afla într-o poziție intermediară. În cadrul societății românești, a existat o dezbatere în 1914 cu privire la tabăra în care trebuia să se alăture România în război. Această dezbatere a inclus și Familia Regală. Chiar și așa, a fost surprinzătoare implicarea Reginei Elisabeta în politică, deoarece ea era cunoscută pentru pasiunea sa pentru artă și neimplicarea în chestiunile politice.

Regina Elisabeta a fost un susținător aprig al cauzei germane și a declarat că nu va consimți niciodată să stea pe tronul unei țări aflate în război cu Germania. Ea a spus că, dacă România ar fi făcut acest pas, regele ar fi trebuit să abdice imediat, iar Prințul Ferdinand și copiii săi ar fi fost considerați trădători față de sângele regal dacă nu ar fi urmat decizia regelui în exil.

Prințul Ferdinand se considera obligat moral să-l sprijine pe regele Carol I.

Prințul moștenitor Ferdinand s-a dovedit întotdeauna a fi un prinț moștenitor model, ținându-se departe de orice amestec politic și intrigă. El nu poate fi acuzat că a împiedicat sarcina unchiului său, Regele Carol I. El a simțit și nevoia să-și exprime părerea asupra acestei probleme fundamentale care frământa Familia Regală, clasa politică și societatea românească.

Suveranii României alături de fiul lor Nicolae, București 1916. Sursa foto: Profimedia.

În schimb, Prințesa Maria, o prințesă de origine engleză, a susținut puternic cauza Antantei, arătând simpatie pentru Anglia și Rusia. Până la moartea Regelui Carol I au existat zilnic „drame” între Prințul Ferdinand și soția sa, între Principesa Maria și Regina Elisabeta, între tată și copii, între copii și bătrâna mătușă, între toți și Rege.

Bibliografie:

- <https://www.descopera.ro/istorie-conflictul-din-sanul-familiei-regale>;
- Monarhia în România 1866-1947, Ion Scurtu, Editura Danubius, 1991;
- O scurtă istorie a românilor povestită celor tineri, Neagu Djuvara;
- Buzatu, Gheorghe; Dobrinescu, Valeriu Florin; Dumitrescu, Horia, România și primul război mondial, Editura Empo, București, 1998.

Ana-Maria Nițulescu,
clasa a X-a D

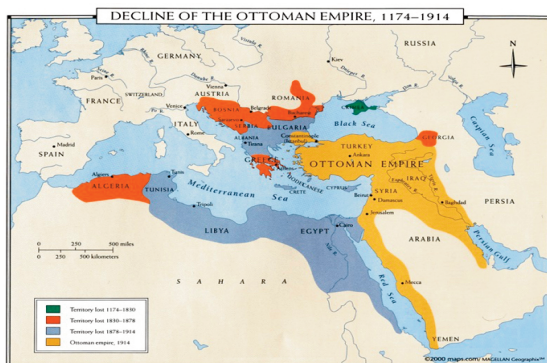
Câteva considerații despre Imperiul Otoman

CINE A FONDAT IMPERIUL OTOMAN?

Imperiul Otoman a fost fondat de către Osman I, un conducător turc din secolul al XIII-lea. El a fost un lider militar și politic care a reușit să unifice triburile turcice și să își extindă teritoriul în Anatolia, într-o zonă care în prezent face parte din Turcia.

Osman I (1281-1326) a stabilit baza pentru ceea ce avea să devină mai târziu Imperiul Otoman, iar dinastia pe care a înființat-o a domnit timp de sute de ani peste o regiune vastă, cuprinzând Asia Mica, Balcanii și o mare parte din Orientul Mijlociu și Africa de Nord.

ISTORIA CONTINUĂ...

Istoria Imperiului Otoman este una dintre cele mai fascinante și complexe povești din istoria lumii. Imperiul Otoman a fost fondat în jurul anului 1299 de către Osman I și a ajuns să domine o mare parte din Europa de Sud-Est, Orientul Mijlociu și Africa de Nord pentru mai bine de șase secole.

Mehmed al II-lea (1451-1481)

În primele secole ale existenței sale, Imperiul Otoman a crescut rapid, extinzându-și influența și teritoriul prin cucerirea unor regiuni cheie din jurul Mării Mediterane și a Mării Negre. Un moment crucial în istoria otomană a fost căderea Constantinopolului în 1453, sub conducerea sultanului Mehmed al II-lea, care a marcat sfârșitul Imperiului Bizantin și a consolidat dominația otomană în regiune.

Sub domnia lui Suleiman Magnificul (1520-1566) Imperiul Otoman a atins apogeul său, culmile de putere, prosperitate și influență culturală. În această perioadă, otomanii au cucerit teritorii extinse în Europa de Sud-Est, încheindu-se cu asediul Vienei în 1529, și au întărit controlul asupra rutelor comerciale vitale.

Cu toate acestea, începând cu secolul al XVII-lea, Imperiul Otoman a început să sufere declinuri treptate. A pierdut teritorii importante în fața expansiunii europene și a devenit subiectul presiunii economice și militare din partea puterilor occidentale în plină dezvoltare. În secolul al XIX-lea, Imperiul s-a numit "bolnavul Europei" datorită slăbiciunii și instabilității sale interne.

La începutul secolului al XX-lea, Imperiul Otoman a fost implicat în Primul Razboi Mondial, iar în urma înfrângerii sale, a urmat un proces de dezintegrare și de transformare radicală. În cele din urmă, în 1922, sultanul Mehmed al VI-lea a fost înlăturat, iar în 1923, Republica Turcia modernă a fost proclamată sub conducerea lui Mustafa Kemal Atatürk, marcând sfârșitul oficial al Imperiului Otoman.

Mustafa Kemal Atatürk

DESPRE ECONOMIE...

Economia Imperiului Otoman a fost bazată pe agricultură, comerț și industrie, reflectând diversitatea teritoriilor pe care le controla. Agricultura prosperă în regiunile fertile, iar comerțul a fost facilitat de poziția strategică a imperiului la intersecția rutelor comerciale importante. Industria manufacturieră, inclusiv textilele și ceramica, a jucat un rol important în economie.

Imperiul Otoman a impus diverse sisteme de impozitare pentru a finanța guvernul și armata. A avut propriul sistem monetar și a dezvoltat relații comerciale internaționale strânse cu toate statele cu care a intrat în contact.

Cu toate acestea, în secolele al XVII-lea și al XVIII-lea, economia otomană a început să sufere un declin semnificativ din cauza factorilor precum: creșterea populației, pierderea controlului asupra unor rute comerciale cheie și stagnarea tehnologică, contribuind la slăbirea economică a imperiului.

LUCRĂRI ȘI STUDII DESPRE ISTORIA OTOMANĂ

Lucrările și studiile despre istoria otomană reprezintă un domeniu vast și divers, atrăgând interesul cercetătorilor și istoricilor din întreaga lume.

Aceste lucrări acopera o gama largă de subiecte, inclusiv originile și expansiunea Imperiului Otoman, instituțiile politice și economice, aspectele sociale și culturale, precum și influența otomană asupra regiunilor și popoarelor învecinate.

Printre lucrările notabile se numără "Ottoman Centuries: The Rise and Fall of the Turkish Empire" de Lord Kinross, care oferă o perspectiva cuprinzătoare asupra întregii istorii otomane, și "Osman's Dream: The Story of the Ottoman Empire, 1300-1923" de Caroline Finkel, care explorează evoluția imperiului pe parcursul mai multor secole.

Alte lucrări se concentrează pe subiecte specifice, cum ar fi militarii janissari sau structura puterii în timpul apogeului otoman. Aceste studii contribuie la înțelegerea profundă a trecutului și impactului imperiului otoman asupra lumii moderne.

Bibliografie:

- https://ro.wikipedia.org/wiki/Imperiul_Otoman;
- Istoria Imperiului otoman: pînă la 1656, Aurel Decei, Editura Științifică și Enciclopedică, 1978;
- <https://historia.ro/tematica/imperiul-otoman>

Dragoș Andrei Hulea,
clasa a IX-a C

AVRAM IANCU (1824-1872)

Avram Iancu este un simbol al luptei pentru libertate și drepturi politice ale românilor din Transilvania. Alături de Horea și de episcopul unit Ioan Inochentie Micu Klein, el a reprezentat un exemplu de sacrificiu în numele acestor idealuri. Erou în rândul moșilor în timpul Revoluției din 1848-1849, Iancu a fost perceput ca un lider al rezistenței românilor din acele vremuri tulburi.

Avram Iancu s-a născut în Țara Moșilor, în satul Vidra de Sus, actualmente denumit Avram Iancu, județul Alba, în anul 1824. Cel dintâi despre care se pomenește din familia lui Avram Iancu este bunicul său, Gheorghe Iancu, care a fost preot ortodox și a luat parte la răscoala lui Horea din anul 1784. De altfel, Horea a fost frate cu bunicul lui Avram Iancu. Avram Iancu a avut o copilărie normală dar, provenind dintr-o familie de moși înstăriți, el a beneficiat de o educație foarte bună. Astfel, primii ani de școală i-a petrecut la Vidra și Câmpeni, iar mai apoi a absolvit școala la Abrud și Zlatna și liceul Piarist la Cluj. Ca elev, Iancu a excelat, fiind apreciat atât de colegi, cât și de profesori, cu o pasiune deosebită pentru matematică și istorie. După absolvirea Facultății de Drept în 1845, cu calificativul "eminent", s-a înscris ca practicant la Curtea de Apel a Transilvaniei la Târgu Mureș, cu gândul de a deveni avocat, dar evenimentele revoluționare din 1848 au schimbat radical cursul vieții sale.

Având un rol central în mișcarea de emancipare socială și națională a românilor din Ardeal, Iancu s-a implicat activ în Revoluția de la 1848, devenind un simbol al luptei pentru dreptate și egalitate. În martie 1848, veștile despre revoluția din Ungaria ajungeau în Transilvania, stimulând o manifestație patriotică la Târgu Mureș.

Tinerii maghiari organizează un eveniment pentru celebrarea libertății, la care sunt invitați și canceliștii români, printre care și Avram Iancu. În speranța că libertatea maghiarilor va aduce beneficii și românilor, aceștia semnează un memoriu comun. Ulterior, constatând că revoluționarii maghiari urmăresc doar interesele proprii (guvernul maghiar de la Budapesta intenționa să anexeze Transilvania la Ungaria), canceliștii români se retrag.

Avram Iancu și alți tineri se întâlnesc apoi la Târgu Mureș pentru a discuta despre drepturile națiunii române. La sugestia lui Nicolae Bârle, se organizează o mare adunare națională la Blaj, la care participă și Avram Iancu și alți lideri români. Apoi, Iancu se îndreaptă spre munții Apuseni, unde se alătură unor întâlniri organizate de fruntașii moșilor, Simion Balint și Ioan Buteanu, pentru a stabili punctele programatice ale unui memoriu adresat guvernului. În aprilie 1848, în urma informațiilor venite din partea unor funcționari maghiari din zonă, Iancu a fost catalogat de către guvern drept „primejdios” și s-a ordonat arestarea lui. Invitat la Târgu Mureș de președintele Tablei regești, Iancu a plecat spre acest oraș. Scapă de arestare ca prin minune deoarece guvernul nu emisese încă ordinul de arestare. Apoi se întoarce în Apuseni.

La prima Adunare Națională de la Blaj din 30 aprilie 1848, Avram Iancu a participat, alături de Ioan Buteanu, în fruntea a 2.000 de moși, fiind primit cu entuziasm de românii prezenți la adunare. Apoi, La Marea Adunare Națională de la Blaj din 3/15 mai 1848, prezidată de episcopii Ioan Lemeni și Andrei Șaguna, Iancu a participat în fruntea a 10.000 de moși, organizați și disciplinați militarmente. La adunare au participat zeci de mii de țărani români din Transilvania, precum și revoluționari moldoveni și munteni.

Guvernul Transilvaniei, întrunit în ziua de 29 mai la Cluj, a decretat unirea Transilvaniei cu Ungaria, fără să se dezbată memoriul românilor care constituiau majoritatea în Transilvania (1.250.000 români față de cca 600-700.000 maghiari și 250.000 sași), precum și dizolvarea Comitetului Național Român de la Sibiu, amenințând cu pedepse aspre pe cei care ar îndrăzni să mai convoace adunări.

Avram Iancu va deveni apoi, un lider militar și politic remarcabil, organizând legiuni românești de moți pentru a respinge forțele maghiare. La 21 septembrie 1848, Avram Iancu, în fruntea a 6.000 de moți înarmați, a participat la a treia Adunare Națională de la Blaj, care a ținut 8 zile. La adunare erau prezenți cca 60.000 de români din toată Transilvania. Adunarea a hotărât să condamne anexarea Transilvaniei de către Ungaria și că românii se vor înarma, urmând a se forma Gărzii Naționale românești. Astfel, Avram Iancu a înființat Legiunea Auraria Gemina, singura legiune românească de la 1848-1849 care avea drapel propriu, în culorile naționale actuale, albastru-galben-roșu, dispuse orizontal. Comitetul Român de Pacificațiune de la Sibiu l-a numit pe Avram Iancu prefect (echivalentul generalului), acesta având misiunea de a organiza și coordona rezistența românească în zona Munților Apuseni.

Conflictele armate din Munții Apuseni

Revoluția românească devine o luptă pentru supraviețuire împotriva forțelor maghiare, în timp ce românii luptă alături de armata imperială austriacă împotriva invadatorilor maghiari. Avram Iancu s-a aflat în fruntea rezistenței românești din zona Munților Apuseni.

Se estimează că, între decembrie 1848 și iulie 1849, moții au ținut în șah aproximativ o treime din efectivele armatei maghiare din Transilvania (cca 10.000 soldați), a căror lipsă a fost puternic resimțită în luptele duse de maghiari împotriva rușilor și austrieșilor. În mai 1849, conduse de Avram Iancu, trupele române au învins de două ori armata maghiară condusă de maiorul Hatvani la Abrud, ungurii pierzând peste 5.000 de soldați. O a treia victorie românească este obținută tot la Abrud, în iunie 1849. Alte atacuri ale maghiarilor în Apuseni au fost respinse în iulie 1849.

După înfrângerea revoluției maghiare de către armatele austro-ruse, în toamna anului 1849, trupele românești din Apuseni au fost dezarmate, iar liderul lor, Avram Iancu, a așteptat recunoașterea eforturilor lor de către împăratul Franz Josef la Viena. Cu toate acestea, dezamăgirile au fost mari, deoarece recompensele oferite de Casa imperială nu au fost pe măsura sacrificiilor făcute de românii ardeleni. Mitul bunului împărat s-a spulberat, iar deziluzia românilor ardeleni și, îndeosebi, a lui Avram Iancu a fost uriașă.

Crucea lui Avram Iancu din Blaj

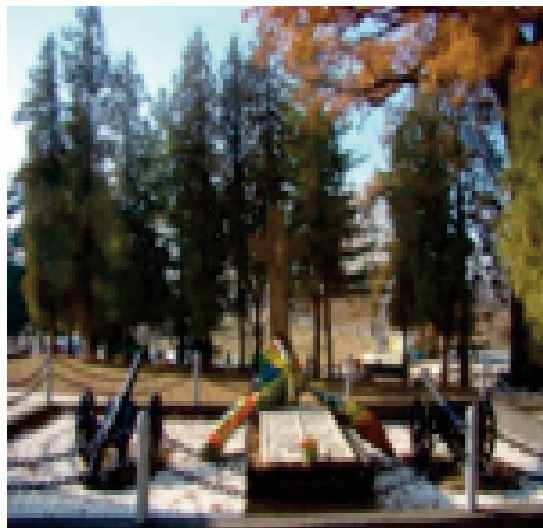
Conflictul cu guvernul maghiar escaladează, în 1849, transformându-se într-un război deschis între români și maghiari, cu haos și violențe generalizate. Până în martie 1849, armata maghiară ocupă Transilvania, aducând suferință și distrugere. Execuțiile, jafurile și violurile erau la ordinea zilei.

Dezamăgit de împărat, care trădase așteptările românilor, Avram Iancu a refuzat să se întâlnească cu împăratul în 1852, când acesta a vizitat Transilvania, a refuzat slujbele oferite de austrieci și chiar și despăgubirile pe care aceștia i le-au oferit în urma scurtei sale încarcerări din vara anului 1852 (Avram Iancu instigase doi funcționari imperiali să nu facă măsurătorile cerute pentru introducerea pădurilor din Câmpeni la cadastru).

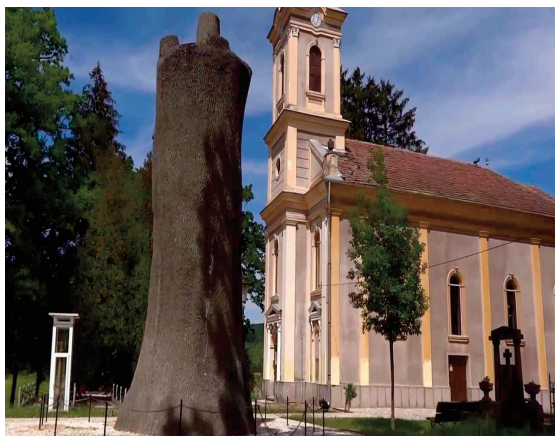
Temându-se de o posibilă reacție violentă a moșilor, judecătorii au decis să-l achite pe Avram Iancu.

În ultimele două decenii ale vieții sale a suferit de o boală psihică. Starea sănătății sale psihice a început să se deterioreze la sfârșitul anului 1852. A rămas în memoria colectivă ca umblând din sat în sat înnebunit, după unele păreri puțin verificate și din surse nesemnate. Conform unei alte păreri, de data aceasta de specialitate, a medicului Ovidiu Vuia, specialist în neuropsihiatrie în Germania, Avram Iancu nu a fost nebun, probabil a suferit de o depresie generată de deziluziile politice de după 1849.

Astăzi, Avram Iancu este considerat cel mai mare erou național al românilor din Transilvania, iar memoria lui este cinstită de români și îndeosebi de moșii, între care trăiesc și azi urmașii foștilor lăncieri ai lui Iancu, de la 1848-1849. Prin curajul și hotărârea sa, el a reușit să mobilizeze masele populare în lupta împotriva opresiunii și in justiției, devenind un simbol al rezistenței și al sacrificiului.

Mormântul lui Avram Iancu

Gorunul lui Horea

Avram Iancu a murit pe 10 septembrie 1872, la Baia De Criș. A fost îngropat cu funeralii naționale la 13 septembrie în Panteonul Moșilor de la Țebea, jud. Hunedoara, lângă "Gorunul lui Horea", conform propriei sale dorințe. La înmormântare ar fi participat 4.000 de oameni, chiar 10.000, conform altor surse.

Bibliografie:

- http://enciclopediaromaniei.ro/wiki/Avram_Iancu
- <https://www.iancu.com/avram-iancu-1824-1872/>
- <https://historia.ro/sectiune/general/avram-iancu-si-contrarevolutia-romaneasca-din-585253.html>
- Silviu Dragomir, *Avram Iancu. O viața de erou*, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2022

Maria-Bianca Țăranu,
clasa a XII-a A

Vasco Da Gama și noul drum spre India

În plus, s-a presupus că Vasco da Gama și-a început cariera navală în marina portugheză, unde a dobândit cunoștințe și abilități esențiale de navigație și conducere a unei corăbii. Este probabil ca acest antrenament militar să fi inclus și tactici de război naval și strategii de navigație în timpul conflictelor maritime ale epocii, având în vedere marea rivalitate dintre Portugalia și Spania acelor vremuri.

Educația lui Vasco da Gama ar fi fost în mare măsură autodidactă și bazată pe experiență practică. Cu toate acestea, era obișnuit ca tinerii nobili portughezi să beneficieze de acces la învățământul formal, care ar fi inclus studiul matematicii, al geografiei și al navigației.

Vasco da Gama a fost una dintre cele mai remarcabile figuri din epoca marilor descoperiri geografice (secolele XV-XIX). Acest mare explorator lusitan a deschis calea spre India prin descoperirea unei rute maritime către această destinație. În istoria umanității, puțini oameni au avut un impact atât de profund asupra lumii precum Vasco da Gama. Expediția sa către India de la sfârșitul secolului al XV-lea a reprezentat nu doar o călătorie fizică, ci și deschiderea unui nou capitol în istoria explorării și a comerțului internațional.

Cine era Vasco da Gama?

Originea și pregătirea lui Vasco da Gama sunt foarte importante pentru a înțelege parcursul lui ulterior și a impactul pe care l-a avut în lumea explorării expediția sa. Născut în jurul anului 1460 în orașul Sines din Portugalia, Vasco da Gama provenea dintr-o familie nobilă cu serioase tradiții maritime. Familia sa avea legături strânse cu cercul maritim portughez, iar acest lucru s-a reflectat în educația și pregătirea sa.

Deși nu se cunosc multe detalii despre tinerețea lui Vasco da Gama, este clar că el a fost expus încă din copilărie la lumea mării și a navigației. Probabil că a învățat aspecte ale navigației, cum ar fi citirea stelelor, utilizarea busolei și a hărților marine, de la marinarii și exploratorii cu experiență care frecventau porturile portugheze.

Prima călătorie către India

Prima călătorie a lui Vasco da Gama către India a fost determinată de dorința europenilor de a descoperi un nou drum spre India, țara mirodeniilor, un drum maritim, având în vedere faptul că vechiul drum, cel terestru, era acum blocat de inamicul creștinătății, Imperiul Otoman. Expediția sa a fost epică și plină de provocări, de pericole, aventură și momente de triumf. Expediția a fost comandată de regele Manuel I al Portugaliei.

În iulie 1497, Vasco da Gama a plecat din Lisabona cu trei corăbii - São Gabriel, São Rafael și Berrio - și cu un echipaj curajos și determinat. Expediția a traversat Oceanul Atlantic spre sud, ocolind vestul Africii și a navigat apoi în jurul Capului Bunei Speranțe, în Africa de Sud, un punct critic și periculos al călătoriei. Aici, echipajul s-a confruntat cu furtuni violente, curenți puternici și ape neexplorate.

Vasco da Gama a trebuit să gestioneze nu doar provocările naturii, ci și tensiunile dintre membrii echipajului și temerile acestora față de necunoscut.

Cu toate acestea, cu perseverență și hotărâre, expediția a continuat spre nord-est, prin Oceanul Indian, în ciuda tuturor obstacolelor. În mai 1498, după aproximativ 11 luni de călătorie, Vasco da Gama și echipajul său au ajuns în cele din urmă în portul Calicut din India. Această reușită istorică a deschis calea pentru stabilirea unei rute maritime permanente între Europa și India și a deschis noi oportunități de comerț și schimburi culturale între cele două continente.

Următoarele călătorii spre India

După prima sa călătorie istorică din 1498, Vasco da Gama și-a continuat explorările și activitățile în regiunea Indiei. Astfel, în a doua sa călătorie în India (1502-1503), având o flotă de 20 de nave, el a avut scopul de a consolida prezența portugheză în regiune și de a stabili relații comerciale mai solide cu localnicii. În timpul acestei călătorii, Vasco da Gama a folosit tactici mai dure pentru a forța cooperarea cu liderii locali și a consolida dominația portugheză în zonă.

A treia călătorie către India s-a desfășurat între anii 1524-1529. După o perioadă de absență din activitatea maritimă, Vasco da Gama a fost trimis din nou în India cu obiectivul de a ocupa funcția de vicerege al Indiei portugheze și de a consolida controlul portughez în regiune. A fost o călătorie lungă și dificilă, marcată de conflicte interne și de o opoziție puternică din partea olandezilor și a altor puteri europene care își disputau controlul asupra zonelor de interes comercial.

După întoarcerea sa din India în 1529, Vasco da Gama a fost numit vicerege al Indiei portugheze. În timpul mandatului său, el a încercat să consolideze controlul portughez în regiune și să împiedice amenințările la adresa intereselor portugheze. A fost o perioadă turbulentă, marcată de conflicte cu liderii locali, de lupte interne și de încercări de a menține controlul asupra zonelor cheie din India.

Aceste călătorii ulterioare ale lui Vasco da Gama către India au continuat să marcheze implicarea portugheză în regiune și au contribuit la stabilirea unei prezențe europene durabile în India și în alte părți ale Asiei de sud-est. Moștenirea sa ca explorator și lider în cadrul expansiunii maritime portugheze și europene rămâne remarcabilă și influențează încă istoria și cultura regiunii până în prezent.

BIBLIOGRAFIE:

- https://ro.wikipedia.org/wiki/Vasco_da_Gama
- <https://historia.ro/sectiune/calendar/calendar-20-mai-1498-vasco-da-gama-a-ajuns-in-India.html>
- Ioana Petrescu, Lusitani. Vasco da Gama și descoperirea drumului spre Indii, Editura Tineretului, București, 1967

Cristian Arbunea,
clasa a XII-a A

România și Holocaustul

Genocidul reprezintă eliminarea intenționată, sistematică și planificată a unui grup sau a unei părți a acestuia din motive legate de etnie, religie sau rasă. Termenul a fost introdus de juristul Raphael Lemkin în 1944, în contextul atrocităților comise de regimurile fasciste împotriva evreilor, slavilor și romilor în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, de Imperiul Otoman împotriva armenilor în Primul Război Mondial, precum și împotriva asirienilor din Irak în 1933. "Genocid" derivă din cuvântul grecesc "genos" (specie, gen) și din cel latin "caedere" (a ucide, a extermina).

Holocaustul a fost persecutarea sistematică a evreilor europeni de către Germania nazistă și aliații acesteia, culminând cu exterminarea a aproximativ șase milioane de evrei în timpul celui de-al doilea război mondial. Începând cu anul 1933, când Adolf Hitler și partidul nazist au preluat puterea în Germania, persecuția împotriva evreilor a escaladat, iar genocidul în masă a avut loc în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Regimul nazist a vizat și alte grupuri considerate "rase inferioare", inclusiv romii și slavii, bazându-se pe criterii ideologice și religioase. În plus, au fost persecutați și indivizii cu orientări politice diferite, precum comuniștii și socialiștii, sau pe baza apartenenței religioase sau de gen, precum martorii lui Iehova sau homosexualii. Evreii numesc Holocaustul SHOAH (catastrofă).

Holocaustul în România a fost discriminarea, deportarea și uciderea evreilor din teritoriile românești între 1937 și 1944, inclusiv a celor cu cetățenie română din afara granițelor, în special din Transilvania de Nord, aflată sub controlul Ungariei fasciste din septembrie 1940 până în octombrie 1944. Regimul comunist a minimizat istoria Holocaustului în România, negând amploarea evenimentelor și responsabilitatea autorităților. Negarea Holocaustului în România a fost adoptată de mai multe partide politice și a devenit răspândită, susținută de grupuri naționaliste, xenofobe, conspiraționiste, antidemocratice sau nostalgice după dreapta radicală interbelică.

Demografie

La recensământul din 1938, în România au fost înregistrați 756.930 de evrei. O parte dintre aceștia au căzut victime Holocaustului sau au fugit din România, în timpul celui de-al doilea război mondial. Regimul comunist din România postbelică nu a fost nici el favorabil minorității evreiești, astfel încât evreii din România au emigrat masiv, în special în Israel. La recensământul din 1956 au mai rămas în țară doar 146.274 de evrei. Emigrația a continuat, iar în 1970 au mai rămas doar 24.667 de evrei, în 1992 doar 9.670, iar în 2002 doar 6.179. Majoritatea lăcașurilor de cult ale evreilor au fost exploatate, jefuite și distruse.

Antisemitismul premergător Holocaustului

Antisemitismul în România a crescut în anii '20 ai secolului trecut, în contextul apariției unor grupări și partide politice de extrema dreaptă precum Liga Apărării Național-Creștine, condusă de A.C. Cuza și Legiunea Arhanghelului Mihail, condusă de Corneliu Zelea Codreanu. Aceste grupări politice veneau cu puternice mesaje ultranaționaliste și antisemite. În România, antisemitismul a atins apogeul în anii '30 și la începutul anilor '40. Politicienii îi blamau pe evrei pentru criza economică, iar influența politică a lui Hitler și politica antisemită a Germaniei Naziste au alimentat această tendință. Chestiunea cetățeniei evreilor din România (au primit toți cetățenie prin Constituția din 1923) a fost folosită ca argument împotriva evreilor, ducând la intensificarea antisemitismului. Numeroși lideri politici și intelectuali au propagat această ură, iar partide precum Partidul Național-Democrat au fost întemeiate chiar pe baza unor platforme antisemite. Criza economică din anii '30 a amplificat antisemitismul în rândul populației, iar Partidul Național-Creștin, sub conducerea lui Octavian Goga, a introdus măsuri discriminatorii împotriva evreilor în diverse domenii.

În perioada guvernului condus de Octavian Goga și a dictaturii regale în România, între decembrie 1937 și septembrie 1940, s-au aplicat măsuri antisemite aspre.

Antisemitismul a devenit, astfel, o politică de stat în România.

Aceste măsuri au avut consecințe grave asupra comunității evreiești din România:

1. Închiderea ziarelor și a publicațiilor evreiești: guvernul a închis toate publicațiile pe care le considera a fi controlate de evrei.
2. Interdicția licențelor de comercializare a alcoolului pentru evrei: evreilor li s-a interzis să dețină licențe pentru vânzarea de băuturi alcoolice.
3. Interzicerea limbii idiș: în Basarabia și nordul Moldovei, utilizarea limbii idiș în administrație a fost interzisă.
4. Revizuirea cetățeniei evreiești: prin Decretul-lege nr. 169/22 ianuarie 1938, 225.222 de evrei și-au pierdut cetățenia, ceea ce a dus la pierderea drepturilor politice, a dreptului de a profesa, și la confiscarea proprietăților acestora.

În timpul dictaturii regale, legislația antisemită a fost menținută, iar Decretul-lege nr. 2650 din august 1940 a introdus noi restricții, inclusiv excluderea evreilor din anumite domenii profesionale și confiscarea proprietăților lor din mediul rural.

Relația României cu Germania nazistă și românizarea

În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, regimul lui Ion Antonescu a refuzat deportarea evreilor români către Germania nazistă, preferând să își rezolve pe plan intern problema evreiască. În loc de deportare, regimul a încercat să controleze comunitatea evreiască prin intermediul unei organizații numită Centrala Evreilor din România, creată de Radu Lecca și Mihai Antonescu. În același timp, propaganda antisemită a fost intensificată, prezentând evreii ca vinovați pentru corupție și criza economică din perioada interbelică. Această propagandă a pregătit terenul pentru măsurile antisemite și pentru „curățarea terenului” promovată ulterior de regimul Antonescu. În perioada septembrie 1940-ianuarie 1941, în România a funcționat statul național-legionar, în care primul ministru, generalul Ion Antonescu, împărțea puterea cu legionarii. Statul român a dus o adevărată politică de românizare, îndreptată împotriva evreilor. Astfel, prin intermediul unor decrete, au fost expropriate bunurile rurale ale evreilor, au fost eliminați

evreii din învățământ, din profesiunile liberale și din servicii. Totodată s-a legiferat îndepărtarea tuturor artiștilor evrei din teatrele românești de stat și particulare și excluderea acestora din Societatea Scriitorilor Români, Societatea Compozitorilor și Sindicatul artiștilor. Personalul evreiesc din domeniul sanitar a fost concediat, în timp ce Colegiul Medicilor i-a eliminat pe medicii evrei, care și-au pierdut și dreptul de a îngriji pacienți creștini.

Totodată, evreilor li s-a interzis să practice profesia de farmacist. Evacuarea evreilor din mediul rural a însemnat și jefuirea proprietății evreiești. Evreii au fost evacuați din zeci de sate în care existau comunități evreiești cu o tradiție de peste o sută de ani, în timp ce comisii speciale luau parte la procedurile de expropriere. Toate aceste măsuri legale cu caracter antisemit au fost însoțite de violențe inițiate de legionari împotriva evreilor: jafuri, bătăi, asasinate, confiscarea unor sume de bani, boicotarea unor magazine.

Holocaustul în România

În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, regimul condus de Ion Antonescu în România a implementat programe antisemite care au avut consecințe devastatoare asupra comunității evreiești din România. Au avut loc pogromuri, masacre și numeroase deportări în Transnistria care, toate, au dus la moartea a mulți evrei români.

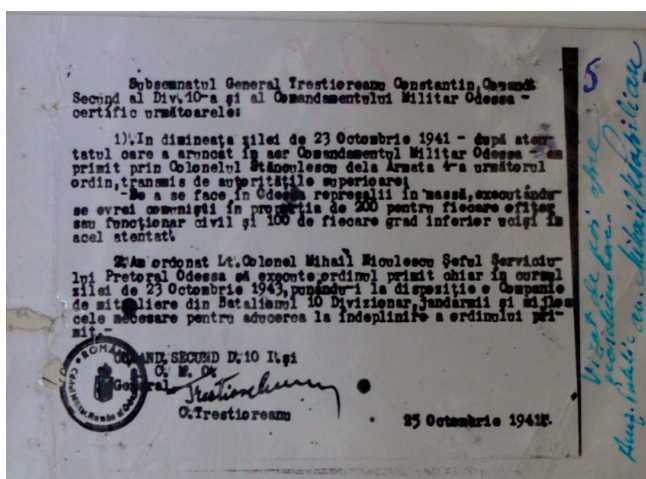
În 1941, între 45.000 și 60.000 de evrei au fost uciși în Basarabia și Bucovina de către trupele germane și române. Între 115.000 și 180.000 de evrei locali au fost lichidați de forțele militare româno-germane, în special în Ucraina, în masacre precum cele de la Odessa și din districtele Goltă și Berезovca.

De asemenea, aproximativ 132.000 de evrei au fost deportați la Auschwitz, în perioada mai-iunie 1944, din nord-vestul Transilvaniei, de către autoritățile maghiare, care controlau atunci regiunea. Pe lângă evrei, Holocaustul a afectat și comunitatea romilor din România, dintre cei 25.000 deportați în Transnistria, aproximativ 11.000 au pierit.

Crimele antisemite din perioada celui de-al Doilea Război Mondial cu implicare românească au avut consecințe devastatoare asupra evreilor. Acestea au inclus:

1. **Pogromul de la București (ianuarie 1941):** Atacuri violente asupra cartierelor evreiești, soldate cu moartea a aproximativ 120 de evrei și pagube materiale semnificative.
2. **Pogromul de la Iași (iunie-iulie 1941):** Unul dintre cele mai sângeroase pogromuri, soldat cu uciderea între 13.868 și 14.850 de evrei, iar mulți au fost deportați în trenurile morții.
3. **Masacrul de la Odesa (octombrie 1941):** Aproximativ 5.000 de evrei, în mare parte, au fost spânzurați, iar alții au fost împușcați și arși într-o singură zi și noapte (22 octombrie) de armata română. A doua zi au mai fost uciși cca 19.000 de localnici, iar alți cca 45.000 au fost deportați din Odesa în lagărul de concentrare de la Bogdanovka, unde au fost uciși două luni mai târziu.

4. **Deportările în Transnistria:** Aproximativ 160.000 de evrei din întreaga Românie, în special din Bucovina și Basarabia, au fost deportați în Transnistria, unde condițiile inumane au dus la moartea multora din cauza foametei și a bolilor. Conform unor calcule, în Transnistria între 115.000 și 118.000 de evrei locali și între 105.000 și 120.000 de evrei români au fost omorâți sau au pierit din cauza condițiilor de viață inumane impuse în lagăre și ghetouri.

5. **Aceste crime au contribuit la una dintre cele mai întunecate perioade din istoria României.**

Evreii ostatici

Începând cu decembrie 1940, bărbații evrei cu vârste între 18 și 50 de ani au fost excluși din armata română și supuși la muncă silnică prin programele de muncă de folos obștesc sau muncă de interes obștesc. Legea din 21 iulie 1942 a introdus termenul de "Muncă obligatorie" pentru evrei, diferențiindu-i de tineretul român care presta munca de folos obștesc în scop civic sau patriotic.

Detașamentele de muncă obligatorie, de regulă afiliate CFR, erau folosite în construcții grele precum linii ferate și șosele, lucrări de fortificații sau alte activități de interes militar. Deși oficial munca era destinată bărbaților, studenți, elevi și bătrâni evrei erau obligați să presteze muncă agricolă, de dezgropare a victimelor bombardamentelor sau de dezăpezire.

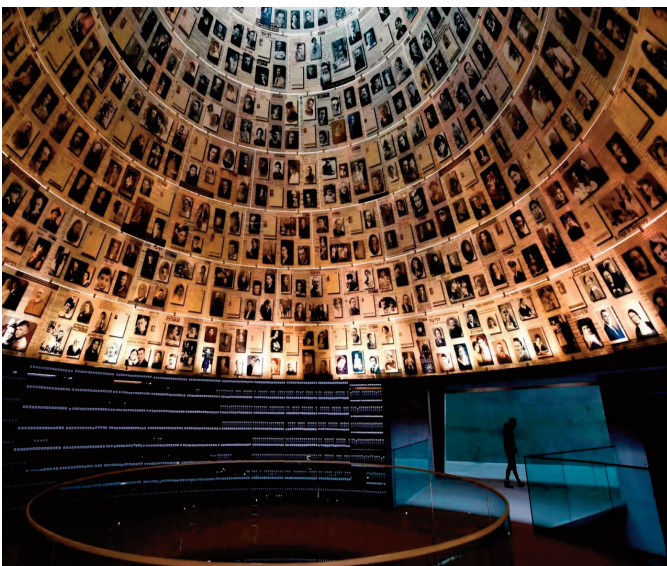
Pentru a fi scutiți de munca obligatorie, evreilor li s-a impus un sistem de taxe, însă în realitate, mulți nu aveau resursele necesare pentru a plăti aceste taxe, avându-și averile confiscate anterior de stat.

În timpul celui de-Al Doilea Război Mondial, guvernul român a emis ordine și directive pentru controlul și persecutarea evreilor, inclusiv interdicții de eliberare a autorizațiilor pentru vizite în lagăre și punerea sub pază a bărbaților evrei între 18 și 60 de ani.

După 23 august 1944, când guvernul Antonescu a fost arestat, România s-a alăturat Aliaților și a renunțat la măsurile antisemite, dar haosul postbelic a împiedicat mulți evrei să-și recupereze bunurile. Regimul comunist ulterior nu s-a preocupat de soarta evreilor, concentrându-se pe propriile interese. Holocaustul din România a fost studiat și interpretat diferit, cu unii văzându-l ca o anomalie a istoriei, iar alții susținând că antisemitismul era încorporat în societatea românească. Un raport atribuie autorităților române principală responsabilitate pentru planificarea și executarea Holocaustului, subliniind implicarea lui Ion Antonescu și a altor organizații fasciste în promovarea antisemitismului și declanșarea violențelor împotriva evreilor.

Ordinul clar și indubitabil al guvernului Antonescu către autoritățile române - Poliții și Prefecturi - de a pregăti liste de evrei dovedește că antisemitismul era o politică de stat în România în al doilea război mondial:

„Se vor lua ostatici dintre conducătorii cunoscuți ai evreilor comuniști, rabini, hahami etc. care vor fi cazați într-o clădire aparte și în cazul când se va produce vreun atac de rebeliune sau terorism din partea evreilor și legionarilor comuniști, acești ostatici vor fi imediat împușcați. Vă rugăm a lua imediat măsuri pentru executarea prezentului ordin și se va prezenta lista ostaticilor și locul propus pentru ținerea lor. Dăm dispoziții ca cei rămași să fie imediat ridicați și trimiși sub escortă în localitățile stabilite pentru internarea lor. Raportați imediat de executare.,,

Drepti între popoare

În total, astăzi, în întreaga lume există peste 21.000 de oameni pe această listă a celor drepti între popoare. Lista cetățenilor români și moldoveni distinși de statul Israel prin intermediul institutului pentru studiul Holocaustului Yad Vashem din Ierusalim cu titlul "Drept între Popoare" cuprinde 54 persoane (de fapt, 60 dacă ținem cont de faptul că, în unele cazuri, titlul a fost acordat unei întregi familii și nu doar unui singur om) care au acordat ajutor și protecție evreilor în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Acești oameni au manifestat curaj și umanitate, punându-și adesea viața în pericol pentru a-i salva pe cei persecutați de regimul nazist și de aliații acestuia. Printre acești eroi se numără persoane din diverse medii sociale și profesionale, precum medici, profesori, agricultori, preoți, avocați sau simpli cetățeni, care au luat măsuri de protecție, ascundere și ajutorare a evreilor în perioada Holocaustului. Exemple de acțiuni de eroism includ ascunderea evreilor în casele lor, furnizarea de hrană și alte necesități, obținerea de documente false pentru a-i proteja, intervenții în favoarea lor la autorități sau chiar opunerea directă a autorităților care doreau să îi persecute.

Aceste povești de curaj și umanitate demonstrează că, în mijlocul întunericului războiului și al urii, există întotdeauna lumină și speranță, iar gesturile individuale de bunătate și solidaritate pot face diferența în salvarea unor vieți și în încercarea de a opri atrocitățile.

BIBLIOGRAFIE:

- https://ro.wikipedia.org/wiki/Holocaustul_România
- <https://www.inshr-ew.ro/holocaustul-in-romania/>
- Stelean-Ioan Boia, Marius-Ioan Grec, O Istorie A Holocaustului European: Cazul României, "V a s i l e G o l d i ș" University Press, Arad, 2016, pp. 78-146

Maria-Margareta Pruteanu,
clasa a XII-a A

Există dovezi ale unui plan secret de împărțire a României în Primul Război Mondial între Puterile Centrale și Rusia?

În timpul Primului Război Mondial, atât Puterile Centrale (Germania și Austro-Ungaria) cât și Aliații (în special Rusia) au avut interese teritoriale în Europa de Est, inclusiv în teritoriile românești.

Există numeroase speculații și discuții istorice cu privire la posibilitatea existenței unui plan secret de împărțire a României între aceste puteri. Cu toate acestea, dovezi concrete și concludente în acest sens sunt rare și contestate.

Acordul Sazonov - Diamandy
convenția secretă româno-rusă din 1914

Cea mai cunoscută sursă care susține existența unui asemenea plan este "Scrisoarea lui Sazonov" sau "Scrisoarea din București". Această scrisoare, atribuită ministrului de externe rus Serghei Sazonov, ar fi fost trimisă ambasadorului rus la București și ar fi conținut detalii despre un acord secret între Rusia și Puterile Centrale, prin care România ar fi fost împărțită între Rusia și Austro-Ungaria. Cu toate acestea, autenticitatea și veridicitatea acestei scrisori au fost adesea puse sub semnul întrebării de către istorici, iar unii consideră că este posibil să fi fost o falsificare de război destinată să slăbească relațiile dintre România și Antanta.

De asemenea, există unele surse care indică faptul că liderii Puterilor Centrale au discutat despre posibilitatea împărțirii teritoriilor românești între ele în cazul unei victorii comune. Cu toate acestea, aceste discuții nu constituie o dovadă concretă a existenței unui plan secret în acest sens.

Pe de altă parte, susținătorii lipsei unui plan secret subliniază faptul că România a intrat în război de partea Antantei în 1916 și că, în ciuda unor dificultăți militare inițiale, a reușit să obțină victorii importante împotriva Puterilor Centrale în anii următori. De asemenea, semnarea Tratatului de la București în 1918, prin care Puterile Centrale recunoșteau independența României și renunțau la pretențiile teritoriale asupra sa, nu indică existența unui plan secret de împărțire anterior.

Întâlnire la sediul (Stavka) Comandantului-șef al Armatei Imperiale Ruse, 1916.

Sursa foto: Profimedia

Un indiciu al planului secret de împărțire a României

Țarul susținea România, în schimb statul-major rus și conducerea politică a Rusiei aveau o cu totul altă opinie față de România.

„Dar ce deosebire față de cei care dețineau în realitate puterea politică și puterea militară!,, *‘La Sankt-Petersburg’, îmi spuse generalul Berthelot, ‘președintele Consiliului, Stürmer’* (Boris Stürmer, prim-ministru și ministru de externe rus după destituirea lui Serghei Sazonov n.a.), căruia m-a prezentat Paléologue (Maurice Paléologue, ambasadorul Franței în Rusia, n.na.), nu și-a dat osteneala să-mi ascundă defetismul lui. Vorbele sale sună a trădare și a pace separată.

Boris Stürmer

În ceea ce-l privește pe generalul Alekseev, șeful de stat-major al armatei ruse, mai brutal ca Stürmer, el mi-ar fi răpit orice iluzii dacă aș mai fi avut unele. (...) Nu mi-a vorbit de România decât ca să-mi spună pe un ton foarte neplăcut: *„Dacă românii țin atât de mult să vă aibă, noroc bun, dar mai ales faceți-i să înțeleagă că România nu se apără pe Carpați, ci pe Siret.,, Și îmi arată pe hartă, lovind mereu cu rigla, tăietura dintre Muntenia, care trebuia evacuată, și Moldova, care trebuia apărată, ca zonă protectoare a sudului Rusiei”. „Mai târziu, în lumina altor spuse asemănătoare și a unor decizii conforme cu ele, am întrezărit primul indiciu al unui plan secret de împărțire a României, negociat în plin război între statele-majore rus și german”, consemna Saint-Aulaire.*

În octombrie și noiembrie, situația de frontul românesc se deteriora vizibil. Chiar și așa, rușii au refuzat să vină în ajutorul trupelor române, deși în Moldova aveau la dispoziție peste jumătate de milion de soldați.

„La sfârșitul lui octombrie, trupele rusești concentrate în Moldova numărau peste 500.000 de oameni. De acord cu generalul Berthelot, statul-major român voia să le atribuiască rolul de rezerve generale pentru înlocuirea trupelor românești în punctele unde frontul devenea vulnerabil din cauza stării de epuizare a acestora. Dar statul-major rus, pretextând că trupele românești care luptau eroic singure nu erau sigure, a refuzat să-și intercaleze unitățile pe un front pe care nu-l ocupau în întregime.

Se pierdea un timp prețios în negocieri pentru a-l face să accepte, în principiu, comanda unei părți a frontului pe care nu o va ocupa niciodată. În timpul acestor tergiversări, inamicul trecea prin trecătorile Carpaților.

Deci, rușii refuzau să vină în ajutorul soldaților români.

Din nou, în timpul bătăliei pentru București, generalii români și francezi au solicitat din nou concursul soldaților ruși. Răspunsul lor a fost fără echivoc: „Nici un om, nici un tun!”

În concluzie, deși există speculații și surse care indică posibilitatea existenței unui plan secret de împărțire a României în Primul Război Mondial, dovezi concrete și concluzii în acest sens lipsesc sau sunt disputate. Istoria acestei perioade rămâne un subiect de cercetare și dezbateră între istorici.

Bibliografie:

- <https://www.descopera.ro/istorie/20361611-a-existat-sau-nu-un-plan-secret-de-impartire-a-romaniei-in-primul-razboi-mondial-intre-statul-major-rus-si-cel-german>
- Cristescu, Sorin, Misiunea contelui Czernin în România (10 octombrie 1914 - 27 august 1916), Editura Militară, București, 2016

Călin Vicențiu Candrea
clasa a X-a F

Stilul arhitectonic moldovenesc

Despre Stilul Arhitectonic Moldovenesc

În spațiul moldovenesc, arhitectura medievală a atins apogeul în secolele al XV-lea și al XVI-lea. Epoca lui Ștefan cel Mare (1457-1504) aducea maturizarea și încheierea unui stil de artă constructivă propriu și original: stilul moldovenesc, stil care avea o amprentă puternic autohtonă cu ușoare influențe mai ales ale stilului bizantin, dar și gotice sau armenesti.

Arhitectura bisericească moldovenească a avut o dezvoltare proprie, care avea la bază elemente autohtone, adică arta meșteșugarilor locali peste care s-au adăugat influențele străine, bizantină în special (planul predominant al bisericilor, treflat sau drept, dar și împărțirea lor, sistemul de acoperire prin bolți și multe din elementele decorului extern); influențe romanice la început, apoi gotice care au dat stilului moldovenesc unele din trăsăturile sale specifice (contraforții care sprijină zidurile, nervurile de piatră ale bolților, tendința de înălțare a bisericilor, elemente decorative ale sculpturii în piatră precum profilele de socluri, chenarele de uși și de ferestre, pietrele tombale și chivotele sau baldachinele de deasupra mormintelor ctitoricești, forma acoperișului turlor și clopotnițelor etc.) Iar dinspre est stilul moldovenesc a primit influențe armenesti (sistemul arcurilor piezișe și elemente de decor extern, menite să strâmteze și să înalțe turele bisericilor).

Caracteristicile principale ale stilului moldovenesc:

- plan dreptunghiular sau triconc;
- interiorul include altar, naos, încăperea mormintelor și pronaos;
- separarea încăperilor se face prin ziduri groase, în general fără coloane;
- singura turlă amplasată după sistemul moldovenesc;
- supraînălțarea bolților în interior, prin suprapunerea arcurilor încrucișate;
- decor exterior bogat, în cadrul căruia strălucesc în mod deosebit picturile exterioare.

Cele mai vechi biserici care anunțau stilul moldovenesc:

- Prima biserică de plan dreptunghiular, cu absidă decroșată - Sf. Nicolae din Rădăuți, și prima biserică de plan triconc - Sfânta Treime din Siret cu turlă pe naos și fațade decorate cu elemente de ceramică policromă smălțuită, ambele din secolul al XIV-lea, în județul Suceava.

Sf. Nicolae din Rădăuți

- Biserica mănăstirii Neamț, județul Neamț, întemeiată spre sfârșitul secolului al XIV-lea, în timpul domniei lui Petru I Mușat.

Biserica mănăstirii Neamț,

Dezvoltarea stilului moldovenesc în timpul domniei lui Ștefan cel Mare (1457-1504)

În timpul lui Ștefan cel Mare (1457-1504) tradițiile constructive moldovenești din secolul XIV, ca și soluțiile noi introduse sub Alexandru cel Bun (1400-1432), au fost preluate și amplificate. Tipul predominant este cel triconc, inaugurat de Sf. Treime din Siret, căruia i s-au adăugat o serie de elemente noi.

De pildă, la biserica mănăstirii Putna prima ctitorie a domnitorului, s-a introdus un spațiu funerar între naos și pronaos, numit gropniță (necropolă), element neîntâlnit în lumea ortodoxă, care va fi preluat și la Neamț, Dobrovăț și la multe alte biserici din secolul al XVI-lea.

Toate bisericile au o turlă zvoltă pe naos, cilindrică în interior, iar în exterior cu 8,12 sau 16 laturi, așezate, de regulă, pe o bază dublă, stelată. Aproape toate bisericile lui Ștefan au o bogată decorație exterioară, având și unele elemente gotice astfel încât, la fondul arhitectonic bizantino-balcanic, prelucrat în spirit autohton, s-au adăugat unele elemente din arta gotică sau din cea populară, ajungându-se la un stil propriu, "stilul moldovenesc".

În secolul XVI sunt finalizate sau construite alte capodopere ale stilului moldovenesc: mănăstirea Voroneț (construită în prima fază de Ștefan cel Mare, definitivată în timpul lui Petru Rareș), mănăstirea Humor, mănăstirea Moldovița, mănăstirea Sucevița.

Mănăstirea Voroneț

Mănăstirea Voroneț, supranumită „Capela Sixtină a Estului”, se află în satul Voroneț, astăzi localitate componentă a orașului Gura Humorului, în județul Suceava. Ea constituie una dintre cele mai valoroase ctitorii ale lui Ștefan cel Mare (1457-1504). Biserica a fost ridicată în anul 1488 în doar 3 luni și 3 săptămâni, ceea ce constituie un veritabil record pentru acea vreme.

Mănăstirea Voroneț reprezintă capodopera stilului moldovenesc, fiind o sinteză originală de influențe bizantine (forma treflată sau triconică a absidelor naosului, împărțirea în altar, naos și pronaos, sistemul de boltire), cu elemente aparținând goticului târziu (înălțimea bisericii, contraforturile exterioare, chenarele ușilor și ferestrelor în arc frânt, modul de tratare al pietrei cioplite), la care se adaugă trăsături ale stilului moldovenesc (acoperișul țuguiat de șindrilă traforată, picturile exterioare spectaculoase realizate în anul 1547 la inițiativa mitropolitului Grigore Roșca, văr al lui Petru Rareș, care i-au dat construcției o strălucire unică).

Biserica mănăstirii Voroneț face parte dintre rarele monumente de arhitectură religioasă din nordul Moldovei care-și păstrează în mare măsură forma inițială și astăzi.

Pictura interioară a bisericii datează în cea mai mare parte din timpul lui Ștefan cel Mare, anul 1496. În scenele din altar și din naos artistul a urmărit să redea mai ales sensul teologic al imaginilor, realizând un ansamblu solemn, cu caracter de monumentalitate. Printre aceste picturi de interior atrag atenția mai ales: Cina cea de Taină, Împărtășirea Apostolilor, Spălarea picioarelor (în altar), Ciclul patimilor și tabloul votiv al domnitorului Ștefan cel Mare (în naos).

Pictura exterioară a Voronețului, datând din timpul lui Petru Rareș, este realizată la un înalt nivel artistic, fiind socotită drept cel mai reușit element al artei medievale moldovenești. Figurile biblice din aceste fresce exterioare sunt apropiate de viață, însuflețite.

Frescele se disting prin coloritul lor viu, apropiat de cel al naturii înconjurătoare și în care predomină verdele și albastrul, prin compoziția larg desfășurată a diferitelor scene. Vestitul „albastru de Voroneț” sau „albastrul viu”, care conferă picturilor exterioare o strălucire deosebită, a fost o invenție de excepție a pictorilor medievali, „rețeta” de obținere a culorii nefiind descifrată de specialiști, încă.

Bibliografie:

- https://www.incasa.ro/Stilul_moldovenesc_1.html
- <https://www.crestinortodox.ro/liturgica/arhitectura-bisericeasca/arhitectura-moldova-secolele-xiv-xix-70725.html>
- <https://www.scribub.com/arta-cultura/Arhitectura-bisericeasca-in-Evul-Mediu.php>
- Dragoș Ciolacu, Istoria Arhitecturii Românești, Editura Societății Academice „Matei-Teiu Botez”, Iași, 2013, vol. I, pp. 139-286, 372-429

George Terteleac,
clasa a XII-a A

Caterina de Medici

Constienta de o parte din defectele ei fizice, precum statura mignonă și conformația corpului ce nu se încadra în standardele de frumusețe ale vremii, ea a comandat pantofailor încălțăminte care să o facă să pară mai înaltă. De aici și până la asocierea tocurilor cu statutul social nu a mai fost decât un pas.

La 13 aprilie 1519, s-a născut Caterina de Medici, primind la naștere numele de Caterina Maria Romano di Lorenzo de Medici. A fost fiica lui Lorenzo al II-lea de Medici, ducele de Urbino, nepotul lui Lorenzo Magnificul și a prințesei Madeleine de la Tour d'Auvergne. Mama Caterinei de Medici a murit de febră puerpurală, iar tată ei a murit câteva zile mai târziu. Ca urmare, Caterina a fost încredințată spre creștere mătușilor ei și papei Leon al X-lea, care aparținea și el familiei Medici. O parte din copilărie și-a petrecut-o într-o mănăstire, apoi la Roma, la unchiul ei.

Florentinii o numeau „duchessina”, mica ducesă. În 1523, un alt unchi al ei, Giulio de Medici, a fost ales papă sub numele de Clement al VII-lea. La vârsta de numai 14 ani, este logodită cu cel de-al doilea fiu al regelui Francisc I, Henric, duce de Orleans, din rațiuni politice. Pontiful și-a condus personal nepoata în Franța, demonstrând în acest fel cât de mult ținea la această căsătorie.

Caterina și-a făcut intrarea în Marsilia la 12 octombrie 1533, în urma cortegiului papal, însoțită de o coregrafie extraordinară și inedită pentru francezi.

Precedat doar de un cal alb care purta Sfintele Daruri, Clement al VII-lea înainta așezat în jilțul gestatoriu, urmat de cardinalii îmbrăcați în roșu, așezați în șeile unor catârce albe. Urma Caterina, înconjurată de doamne și de gentilomi călare. 16 zile mai târziu, nunta a fost celebrată cu mare fast. Se spune că mignona florentină a purtat pantofi cu tocuri înalte special făcuți pentru a-i crește statura și statutul (nu avea pic de sânge albastru).

Caterina era mică de statură, urâtă și geloasă pe Diana de Poitiers, amanta Duceului de Orleans, viitorul rege al Franței și soțul Caterinei. În încercarea de a găsi un avantaj competitiv, a hotărât că are nevoie de o soluție prin care să-și manifeste ascendența la propriu. Și iată cum, din nesiguranța și nefericirea unei tinere neveste s-a născut unul dintre cele mai puternice simboluri ale sexualității.

În perioada renașcentistă, Veneția și Florența erau capitalele parfumurilor. Moda parfumurilor pătrunsese puternic în Europa și parfumierii combinaseră rețete și formule adunate din toată lumea. Celebra familie Medici a rămas în istorie ca fiind renumită pentru apetitul față de esențele frumos mirositoare.

Despre Caterina de Medici se spune că avea o adevărată obsesie pentru parfum. A avut un parfumier personal, Renato din Florența pe care l-a adus în Franța unde a deschis primul magazin de parfumuri din Paris. Legende spun că celebra Caterina de Medici ar fi folosit parfumurile în scopuri diabolice, cerându-i alchimistului personal să creeze bijuterii în care erau ascunse otrăvuri mascate sub arome parfumate. Acestuia avea să i se amenajeze un laborator în care Caterina putea intra oricând, printr-un pasaj secret, pentru ca rețetele să nu poată fi furate. Timp de 10 ani, regina rămâne sterilă. „Supraviețuiește” la curte printr-o disimulare florentină: devine prietena, chiar confidenta, favoritei. La rândul ei, Diana îl determină pe Henric să-și achite datoriile conjugale. Și miracolul se produce: Caterina de Medici aduce pe lume 10 copii în 12 ani. Fiorentinul parfumier nu este străin de poțiuni pe care i le administrează reginei pentru ca aceasta să facă moștenitori.

Caterina de Medici a introdus uzanța chiloților printre femeile nobile fiindcă iubea călăria și nu dorea să o împiedice nimic în vederea intrării în grațiile socrului, Francis I. A inventat până și un nou fel de a călări, cu piciorul stâng fixat în scară și cu dreptul sprijinit de vârful șei, inaugurând astfel „stilul amazoană”. Alaiul ei de nuntă cuprindea poeți, artiști, maeștri dansatori, a fost protectoarea artelor, numeroși artiști de geniu reușind să creeze la Curtea Franței în timpul domniei ei. Tot de la Florența și-a adus și bucătarii, reușind să impună gastronomia toscană la Curte, să despartă dulcele de sărat, și să creeze practic, bazele faimoase bucătăriei franceze (adusă din Italia). A reușit să-i educe pe nobili să mănânce cu furculița, un câștig din punct de vedere al igienei. Când i-a murit bărbatul s-a sustras de la regulile obișnuite de a sta izolată 40 de zile, folosirea albului, și a inventat negrul ca și culoare de doliu.

Contemporană cu Nostradamus, consulta frecvent astrele și în acest domeniu creând o modă. A murit în 5 ianuarie 1589.

Concluzie:

Caterina a introdus pantofii cu toc, parfumul, chiloții și i-a învățat să mănânce cu furculița pe cei de la curtea franceză. A introdus baletul la curte, culoarea neagră în caz de doliu, consultarea zodiacului și a inventat un nou mod de a călări pe cai, pentru femei.

Bibliografie:

- https://www.worldhistory.org/Catherine_Medici/#google_vignette
- <https://historia.ro/sectiune/portret/caterina-de-medici-drama-unei-femei-ambitioase>
- C.W. Gortner, Caterina de Medici. Regina nopții sângeroase, Editura Litera, București, 2014
- Ioana Pruteanu, Caterina de Medici, între adevăr și ficțiune, Revista de cultură nr.529, 2015

Ștefan Vasilache,
clasa a IX-a C

Margareta - întemeietoarea dinastiei Mușatinilor în Moldova

Una dintre cele mai importante dinastii medievale românești, cea din care se trage și celebrul Ștefan cel Mare, a fost întemeiată de o femeie.

Purta numele de Margareta Mușata, iar povestea sa este învăluită în mister. Unii bănuiesc că ar fi fost reprezentanta unui puternic clan boieresc.

*Statuia Margaretei Mușata de la Siret
FOTO wikipedia*

Domnitorii Mușatini au condus Țara Moldovei timp de aproape trei secole. Din această dinastie au făcut parte iluștri conducători ai Moldovei medievale - printre care Petru I Mușat (1375-1391), Alexandru cel Bun (1400-1432), Ștefan cel Mare (1457-1504) sau Petru Rareș (1527-1538 și 1541-1546).

Puțini știu că această dinastie a fost întemeiată de fapt de o femeie.

Se numea Margareta Mușata, iar originea ei este încă incertă, plină de mister.

În secolul al XIV-lea din punct de vedere politico-militar, acest teritoriu era controlat de hordurile mongole, numiți mai târziu tătari, stabilite în stepele din nordul Mării Negre. Controlul nu era efectiv și se rezuma la un tribut pe care localnicii erau nevoiți să-l plătească în schimbul păcii.

Regii Ungariei, sătui de incursiunile de jaf mongole, hotărâsc să treacă la est de Carpați. Aici întemeiază o marcă de apărare, în Maramureșul de astăzi, un soi de teritoriu „tampon” în calea mongolilor (tătarilor).

Mai precis, în 1345, regele Ungariei Ludovic de Anjou trimite un corp militar unguresc, însoțit de mercenari maramureșeni conduși de cunoscutul Dragoș din Bedeu, să ocupe o parte a teritoriului de la est de Carpați. Voievodul Dragoș în documentele maghiare este numit „fidelul nostru”.

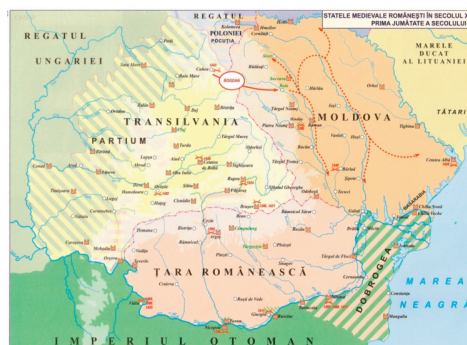
„La ea participară și românii din Maramureș, sub comanda voievodului lor Dragoș și secuii peste care era mai mare Andrei, fiul lui Lațco. Expediția avu un succes deplin. Tătarii fură goniți din ținuturile dela răsărit de Carpați și se retraseră spre șesurile din nordul Mării Negre”, precizează Constantin C. Giurescu.

Dragoș (1328-1354), care s-a remarcat ca supus credincios și luptător viteaz a fost lăsat conducător al acestei mărci de apărare. El și-a întemeiat propria dinastie, lăsând stăpânirea în seama fiilor săi Sas și Balc.

Lucrurile s-au schimbat odată ce în Moldova a ajuns un alt feudal maramureșean. Era vorba despre Bogdan, voievod din Cuhea, de această dată un rebel, care fugea de controlul coroanei maghiare.

Împreună cu ceata sa de războinici, îi convinge pe localnici și înlătură dinastia Drăgoșeștilor. Marca ungurească este cucerită de Bogdan. Așa s-a născut voievodatul Moldovei.

Bogdan I (1363-1367)
Portret de Pierre Bellet

Bogdan I este considerat primul voievod al Moldovei. Acesta este recunoscut în anul 1363 ca domnitor al Moldovei, deși au fost încercări repetate ale lui Ludovic cel Mare al Ungariei de a-l aduce la supunere. Toate aceste încercări militare au eșuat lamentabil, iar Bogdan și-a întemeiat dinastia în Moldova. Ba chiar a și ctitorit mănăstirea Bogdana, de la Rădăuți, unde a fost și înmormântat în anul 1367.

Fiul său mai mic, Petru, ajunge domnitor al Moldovei, sub numele de Petru I și continuă linia dinastică.

Petru I este un personaj și mai misterios al istoriei Moldovei. Nu a domnit decât un an, fără să se știe ce s-a întâmplat cu el. Locul i-a fost luat de Lațcu, cel de-al doilea băiat al maramureșeanului Bogdan I, întemeietorul Moldovei. Lațcu a domnit din 1368 până în 1375, și era pe jumătate polonez, fiind făcut de Bogdan I cu Maria, o nobilă de origine polonă.

Mormântul lui Lațcu
Voievod de la
Mănăstirea Bogdana

Moartea lui Lațcu marchează un moment de cotitură, cel mai misterios eveniment din istoria Moldovei. Dinastia Bogdăneștilor, aparent dispare.

Voievozii de după Lațcu poartă numele de Mușatini și provin, se pare, din neamul unei femei, lucru foarte rar în istoria Evului Mediu european. „Cu moartea lui Lațcu încetează domnia familiei lui Bogdan întemeietorul”, preciza istoricul P.P. Panaitescu.

Două documente medievale indică faptul că o femeie numită Margareta sau Mușata, a întemeiat o nouă dinastie în Moldova. Nu se știe în ce circumstanță dinastia Bogădneștilor a fost înlocuită cu cea a Mușatinilor.

Unul dintre documentele din timpul lui Petru al II-lea precizează că domnitorul era fiul Margaretei, iar cel din timpul lui Roman I se arată că aceasta era al doilea fiu al Mușatei, ceea ce indică faptul că ea este întemeietorea dinastiei.

Părerile privind originea ei sunt împărțite. Unii spun că ar fi fost fiică a lui Bogdan I, soră a lui Lațcu, alții că era o boieroaică puternică dintr-un neam moldovenesc local, alții că ar fi fost polonă sau chiar unguroaică.

Fii Mușatei, ca voievozi, au dat avânt dezvoltării Moldovei.

Așa cum arată și istoricul Ștefan Gorovei, în lucrarea sa „Mușatinii”, după moartea lui Lațcu, la tron ajunge fiul Margaretei Mușat, Petru I. Și o nouă dinastie lua naștere.

Lațcu murise de tânăr lăsând doar o fată în urmă, fără drept la tron.

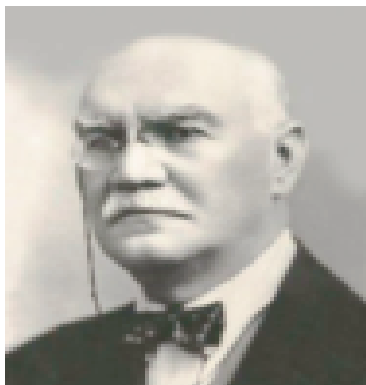
Cum Margareta, sora lui Lațcu, nu avea nici ea drept la tron, din cauza faptului că era femeie, i-a urmat fiul ei Petru al II-lea (1375-1391), făcut cu voievodul Costea al Sepenițului. După Petru al II-lea Mușat, va urma Roman I (1391-1394). Și tot așa din generație în generație.

Bibliografie:

- [https://adevarul.ro/stil-de-viata/magazin/marele-mister-din-istoria-moldovei](https://adevarul.ro/stil-de-viata/magazin/marele-mister-din-istoria-moldovei;);
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Dinastia_Mușatinilor;
- P.P. Panaitescu, Istoria românilor, manual reeditat la Editura Didactică și Pedagogică în 1990.

Ionel Adelin Radu,
clasa a IX-a C

Constantin Rădulescu-Motru: un pionier al psihologiei în România

Psihologia ca disciplină științifică a evoluat considerabil de-a lungul timpului, iar mulți cercetători și teoreticieni au adus contribuții semnificative la dezvoltarea ei. În contextul acestui domeniu vast, un nume notabil este acela al lui Constantin Rădulescu-Motru.

Născut în 1868 într-o familie de intelectuali, Constantin Rădulescu-Motru și-a dedicat viața studiului minții umane și a influențat profund dezvoltarea psihologiei ca știință în România. Educația sa solidă, obținută la cele mai prestigioase universități europene, l-a pregătit pentru o carieră prolifică în domeniul academic. Constantin Rădulescu-Motru a parcurs un traseu educațional impresionant, căpătând o pregătire solidă în domeniile filozofiei și psihologiei.

Și-a început educația la școala primară din localitatea sa natală, Craiova. Ulterior, a urmat studiile secundare la Liceul Carol I din Craiova, unde a beneficiat de o educație riguroasă, care i-a oferit bazele pentru studiile universitare ulterioare.

După absolvirea liceului, Rădulescu-Motru s-a înscris la Facultatea de Litere și Filozofie a Universității din București, unde a urmat cursurile de filozofie și psihologie. Aici a avut ocazia să studieze sub îndrumarea unor profesori de renume și să-și dezvolte pasiunea pentru filozofie. După obținerea diplomei de licență, Rădulescu-Motru și-a continuat studiile în străinătate la Universitatea din Berlin și Universitatea din Paris. Aici a intrat în contact cu principalele curente filozofice și psihologice ale vremii pentru a-și consolida cunoștințele în domeniul său de interes.

Acesta și-a susținut teza de doctorat în filozofie la Universitatea din Paris, sub îndrumarea unor profesori prestigioși. După obținerea doctoratului, și-a început cariera academică, desfășurându-și activitatea în calitate de profesor universitar și cercetător în diverse instituții de învățământ superior din România.

A susținut idei avansate cu privire la rolul educației în formarea individului și a societății, în același timp scriind despre importanța unei educații complete, care să dezvolte atât mintea, cât și caracterul și inima: "Omul este un produs al mediului său, dar și un creator al acestuia. În mâinile noastre stă puterea de a modela lumea în jurul nostru."

În peisajul cultural și academic al României, numele lui Constantin Rădulescu-Motru strălucește ca un far al înțelepciunii și cunoașterii. În această introducere, ne propunem să explorăm viața și opera acestui titan al gândirii românești, un om ale cărui contribuții au marcat adânc domenii precum filozofia, psihologia, educația și multe altele.

Prin cercetările și reflecțiile sale profunde, Rădulescu-Motru a adus lumină asupra unor aspecte fundamentale ale condiției umane, lăsând o amprentă durabilă asupra modului în care înțelegem lumea și pe noi înșine, "Omul este un imn al universului. Să-l citim ca pe o carte, să-l simțim ca pe un mister, să-l trăim ca pe o bucurie."

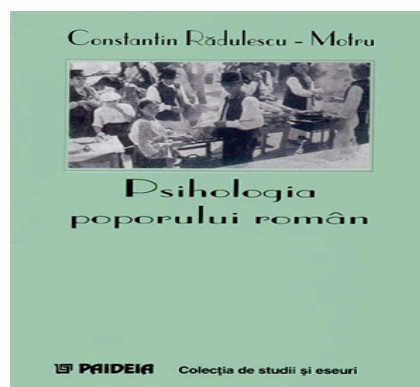

Viața și lucrările lui Constantin Rădulescu-Motru își propun să ofere o perspectivă cuprinzătoare asupra impactului și dezvoltării cunoașterii umane în contextul românesc și dincolo de acesta. De la contribuțiile sale la înțelegerea psihologiei și filozofiei, până la viziunea sa asupra educației și culturii, moștenirea bogată a acestui gânditor remarcabil a avut un impact durabil în istoria ideilor și a societății românești.

Una dintre cele mai semnificative contribuții ale lui Constantin Rădulescu-Motru în domeniul psihologiei a fost integrarea acesteia în cadrul mai larg al filozofiei. El a susținut că psihologia nu poate fi separată complet de filozofie, deoarece înțelegerea proceselor mentale ale omului implică și o înțelegere mai profundă a naturii umane și a lumii înconjurătoare.

De-a lungul carierei sale, Constantin Rădulescu-Motru a abordat o varietate de subiecte, de la psihologia dezvoltării până la psihologia socială și aplicată. Lucrările sale au explorat subtilitățile comportamentului uman și au oferit o perspectivă unică asupra modului în care factorii culturali, sociali și istorici influențează mintea și comportamentul individului.

Moștenirea lui Constantin Rădulescu-Motru în domeniul psihologiei românești este impresionantă. Nu doar că a contribuit la dezvoltarea teoriei și metodologiei psihologice, dar și-a influențat colegii și studenții săi să continue să exploreze și să inoveze în acest domeniu.

Lucrările sale notabile includ "Evoluția formelor de organizare socială", care explorează evoluția societății umane; "Noțiunea de societate", care analizează conceptul de societate din perspectivă filosofică și sociologică; și "Psihologia poporului român", care investighează psihologia colectivă a poporului român. De asemenea, el a scris despre "Idealul pedagogic românesc", evidențiind valorile educaționale specifice contextului românesc, și "Filosofia culturii și spiritualității românești", în care a explorat fundamentul cultural și spiritual al identității naționale românești. Aceste scrieri ilustrează preocupările sale profunde și diverse pentru înțelegerea societății, culturii și educației în contextul românesc.

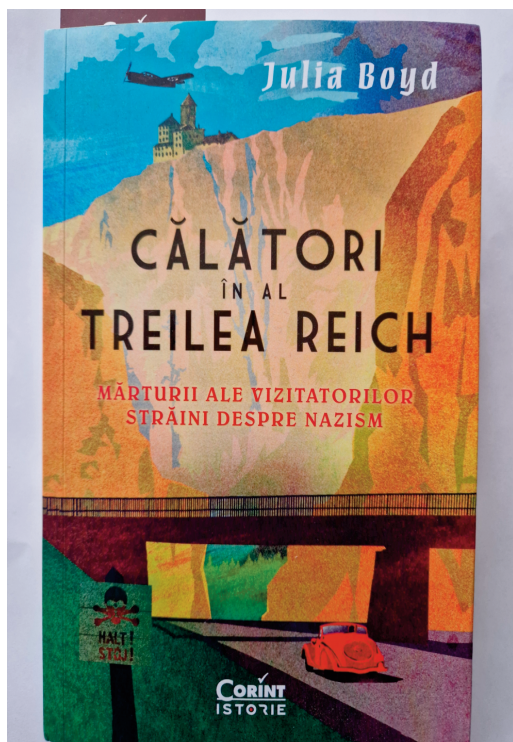
În concluzie, Constantin Rădulescu-Motru rămâne unul dintre cei mai influenți psihologi români, a cărui contribuție la dezvoltarea psihologiei ca știință este incontestabilă. Prin lucrările sale și prin învățămintele pe care le-a transmis generațiilor viitoare de cercetători, el a pus bazele unei înțelegeri mai profunde și mai cuprinzătoare a minții umane și a comportamentului uman, spunând că "Filozofia nu este doar un exercițiu intelectual, ci și o călătorie a sufletului în căutarea adevărului și a înțelepciunii."

Bibliografie:

- Constantin Rădulescu-Motru, „Timp și destin”, București, editura Semne-Artemis, 2008.
- Constantin Rădulescu-Motru, „Mărturisiri”, București, editura Minerva, 1990.
- Constantin Rădulescu-Motru, „Personalismul energetic și alte scrieri”, București, editura Eminescu, 1984.
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Constantin_Radulescu-Motru.

Maria-Eliza Tunaru,
clasa a X -a H

Biblioteca... de specialitate!

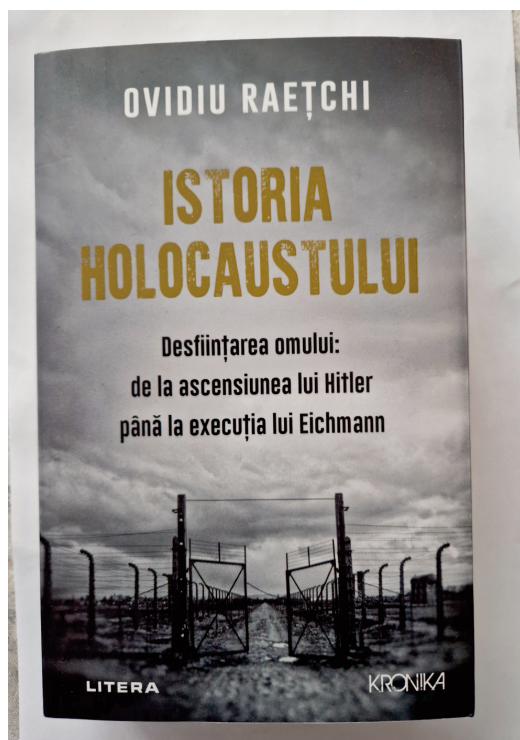

Evenimentele care au avut loc în Germania între 1919 și 1945 au fost dramatice și teribile. Au fost însă și momente de confuzie, de incertitudine ori chiar de speranță.

Călători în al Treilea Reich este o extraordinară istorie a ascensiunii mișcării naziste, ce are la bază relatări directe, adunând o sumedenie de voci ale unor studenți, politicieni, muzicieni, diplomați, școlari, comuniști, cărturari, atleți, poeți, jurnaliști, fasciști, artiști, turiști, chiar și celebrități. Relatările ne transmit o imagine tridimensională a Germaniei din timpul lui Hitler.

Acestea sunt mărturiile neașteptate ale istoriei: tulburătoare, absurde, emoționante, de la cele mai banale până la cele mai tragice.

Povestile spuse oferă o nouă perspectivă asupra paradoxurilor, complexității și, în cele din urmă, a căderii celui de-al Treilea Reich.

Cartea trece în revistă originile intelectuale ale nazismului, psihologia lui Hitler - pe care autorul îl numește „asasinul zero”, sursa absolută a Holocaustului - și politicile antisemite ale fiecărui stat european, din Germania până în România, din Scandinavia până în Italia, din Franța până în Grecia și în Ungaria.

Un loc special îl ocupă etapele în care conducătorii celui de-al Treilea Reich au ajuns să conceapă Soluția Finală și modul în care aceasta a fost aplicată în lagărele de exterminare de la Chelmno, Belzec, Sobibor, Treblinka, Majdanek și Auschwitz-Birkenau.

„Holocaustul prin gloanțe,, comis de naziști cu precădere în Uniunea Sovietică, este reconstituit prin numeroase relatări ale supraviețuitorilor și ale martorilor, în vreme ce legile antisemite care pregătesc Shoah-ul sunt analizate în detaliu.

Mihaela Voicu
bibliotecar

Colectivul de coordonare:

Director: prof. Gabriela Bocso
Director adj: prof. Mihaela Tudor
Consilier educativ: prof. Mihaela Fiștoc
Informatician: Cristi Palcău

Clepsidra(Focșani.online)
ISSN 2344 - 0953
ISSN-L 2344 - 0953
Nr. 12 / 2024

Colectivul de redacție al elevilor:

Candrea Călin Vicențiu (a X-a F)
Nițulescu Ana Maria (a X-a D)
Pruteanu Maria-Margareta (a XII-a A)
Dragoș Andrei Hulea (a IX-a C)
Ștefan Vasilache (a IX-a C)
Cristian Arbunea (a XII-a A)

Coordonatori:

bibliotecară Mihaela Voicu
prof. Dorin Cristea
prof. Daniela Pîrlog
prof. Viorel Amăricăi
prof. Tatiana Hordună
prof. Oana Vlaicu
prof. Ionelia-Afrodita Morunglav
prof. cons. șc.Tatiana-Gabriela Duță

COLEGIUL ECONOMIC
Mihail Kogălniceanu

FOCSANI

